

Nuorttanaste

Kristalas manno bladde.

»Gæča mon boadám farga.«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 4.

Marsamanost. 1899.

1as jakki.

Labba varra.

Go apostal rottašuvvum Hærrast gul-dali dai bestujuvvumi lavllag, mast almek agalažat galggek čuojjat, læi Labba divras varra summa daina lieggos nuotain. »Ja si lavllu ođđa lavllag ja celkke: Don læk dokkalaš girje valddet ja rabastet dam sæiloid, dainago don læk njuvvujuvvum ja læk du varainad oastam min Ibmeli buok sokkagoddin ja gielain ja albmugin ja so-gain. (Alm. 5, 9). Dat læi okta ođđa lavl-la ja almagen gukka juo dovdos Johanessi; dastgo son ješ læ okta daina vaiyvvan suddolažain, gutte læi oappam maidnot Labba ja vara. Lægo du vaivbmo oappam dam lavllag? Jos i, de ravastekus Hærra du čalmid, atte maidai don boadašik oaidnet, maid Jesus divras varra læ fidnem, ja maggar fabmo dast læ daide vardnotemide.

Čađa obba boaris testamenta manna đego varra-ravdnji; dat čujuta oudas gului dam Ibmel labbai, gutte læ guoddam mai-elme suddo; dastgo dat Hærra Jesus læ dat riftis soavatus oafar ja dat duotta bajemuš pappa, gutte su ječas vara bokte manai basse baike sisa ja gavnai agalaš lonastusa [Ebr. 9, 12.]

O, maggar mavsolaš čoavddem-rutta dadde Jesus varra læ! Nuft čiegnalassi læimek mi gaččam, atte i mikkige cera go Ibmel barne varra mattam čoavddet min suddo ja sævdnjadasa famost, æi gadnjalak æi rokkusak, æige dagok vægjam bajas-čuožžaldattet min, dat likkatmættom duob-

mo læi: Alma varai golggatusataga i dap-patuya andagassi addujubme. (Ebr. 9, 22) Lækgo don jurdašam, maid du sielo bestu-jubme læ Ibmeli maksam? Lækgo vara valddam dam bodnetes rakisvuodast, maid Ibmel læ almostattam? Epet di nokkavaš omiguim, silbain daihe gollin læk lonistuv-vum din duššalaš æellingørdestædek, maid di lepet oažžom vanhemin, mutto Kristus mavsolaš varaiguim, nuftgo mainetes ja vi-gites labba varaiguim.« (1 Pet. I, 18—19) Du suddo noađe læ son guoddam, du væl-ge læ son maksam, du rangastusa valddi son bagjelasas. Mi soavatuvvuimek Ibmeli su barne jabmin bokte, go mi læimek vašalažak. (Rom. 5, 10.) Dalle go su vai-bmo cuovkkani šaddai dat agalaš litto sæi-leduvvut, ja Kristus ruosa lutte vuolgga arbmo bagjel armo buok vaiyvau suddolaž-aide. »Riškutume varak sardnuok buorebut go Abel varra.« (Ebr. 12, 24.) Dat čnorvo arkalmastemvuoda ja andagassi addju-me birra obba maielbmai.

»Dat læ varra, mi galgga dakkat soa-vatusa siloi.« (1 Mos. 17, 11.) Su ruosa varas bokte dagai son rafhe.« [Kol. 1, 20] »Su varast mist læ lonastus, suddoi anda-gassi addujubme.« (Ef. 1, 7.) »Su varas bokte basota son min.« (Ebr. 13, 12.), ja mi šaddap vanhurskisen dakkujuvvut su vara bokte. [Rom. 5, 9.] Jesus vara bokte læ mist roakkadvuotta sisamannat basse-baikkai, su varra læ dat mi buttista buok suddost, (1 Joh. 1, 7), ja aivestassi damditi læ dot joavkko audugas trovno oudast, dam diti go si læk bassam biktasidesek vielgga-

den Labba varast. [Alm. 7, 14.] Mutto dai-dak don almage bagjelgæc̄c̄at dam mavso-laš vara! Ikgo don dieđe, maggar duomo ja garrodusa du arbmo-bagjelgæc̄c̄am bukta du ala? Nuftgo i oktage viste Egiftenest i vælttam sorbmejægje engela, ærago dak, maina vara mærkka læi uvsa bagjel, nuft galgga Hærra agalaš moarre boattet juokke daggar sielo ala, gutte i læk bassujuvvum dam divras varast; dastgo oafar i bace šat æmbo suddo oudast, mutto duomo hirbmadlaš vuorddem. (Ebr. 10, 26.)

Hærra rakisvuotta læ gæc̄emættom, su gukkismielalašvuotta læ vaibbamættom;

mutto su vanhurskisvuotta læ maidai dam scemma, man sagga bahab rangaštussi doavvobetet di su šaddat ašalažžan adnujuvvut, gutte læ Ibmel bardne julgides vuol lai duolbmam ja bagjelgæc̄c̄am litto varaid, maidguim son læi basutuvvum, ja gutte læ hijjidam armo vuoiņa. (Ebr. 10, 29.)

De dovda dal, don æposkolaš siello, du suddo Ibmelak vuostai dambale go vel læ arbmo oažžomest; boađe buok du varra ruksis bagjelduolbmamidakguim, dak mattek šaddak vielggaden dego muotta; dastgo Jesus Kristus, Ibmel bardne, varra buttista buok suddost. (1 Joh. 1, 7.) Son, gutte rakisti min ruosa jabmemi, occa du juokke aige ja læ garvves du vuostaivalddet, go bærrer don datok boattet. Boađe juo, rakis lokke, ale eisige ajatala!

Vielggadæbbu go muotta.

(Muittalus.)

Buttist mu suddost isopin, vai mon šaddam buttesen, basa mu, vai mon šaddam vielggadæbbun go muotta!

Sal 51, 9.

Muttom baikest Engelandast asai okta riggis olmai, gutte kristalašvutti i likom ja iige goasse mannam guldalet Ibmel sane.

Sust læi okta ucca nieidaš—6 jage boaris—gæn son sagga rakisti. Nieida namma læi Alberta, son læi ače vaimo stuore-

mus illo.

Muttom bæive, go son læi okto ačines kantorast dukuraddamen, orosti son fakkistaga, gæc̄c̄agođi ačes muođoide ja jæreri: »Pappa, dieđakgo don maidege, mi læ vielggadæbbu go muotta?»

»Im mon dieđe, rakkasažžam.« vastedi ačče, »im mon jakke gavdnu mikkige, mi læ vielggadæbbu go muotta.«

»Gavdnu gal,« vastedi manna.

»Ikgo muittalifče munji, mi dat læ,« jæreri fast ačče.

Pappa, daggar sillo, mi dam Hærra Jesus varast læ bassujuvvum vielggadæbbu šadda go muotta.«

Dat riggis maielbmalaš olmai saddai givsadussi dam vastadusa diti, i son likom dasa, i eisige, son i læm goassege mannašes maidege oapatam religionast, iige læm suovvam æraidge dam dakkat.

Gi læ dudnji, manašam dam oapatam?» gæc̄c̄ali dasto ačče.

»Marja, min biga, læ muittalam dam muduji,« vastedi manna.

Ačče dallanaga goččoï bika sisa boatet ja jæreri: »Lækgo don, Marja oapatam Albertai Jesus vara birra.« Biga i biettalam, atte son dam læi dakkam. Olmai celkki dasto moarist »Mon im dato, atte okta ge mu mannai galgga daggar dingaid oapatet, don oažok vuolggat mu dalost erit.«

Biga vulgi; mutto moadde bæive dam rajest bođi okta amas guosse su daloi ja stuora ilolaš sælskabid rakadi son, si borre, jukke ja legje ilost; muttom ækked, go illo læi alimusat, valddi dat amas guosse Alberta askases; manna gæc̄c̄agođi darkkelet guosse čalmidi ja jæreri dieđakgo don maidege mi læ vielggadæbbu go muotta?»

»Im mon dieđe, manačam,« vastedi olmai, »mon im læk gullam, atte gavdnu mikkige mi muottag vielggadæbbu læ, dai-dak don læk gullam.«

»Læm gal,« vastedi manna roakkadet, dat siello, gutte Jesus varain læ bassujuvvum suddoines buttisen, læ vielggadæbbu

go muotta.« Jaskadvuotta šaddai obba dam čoaggalmassi, i oktage sane jiednadam; mutto dat, atte manna daid sanid gærddoi, imašlažat duijui dam riggis olma vainost. Son alggi rokkusin dutkat dam duodalaš aše. I gukka dastmaññil šaddaison kristalažžan. Biga vižžujuvvui dallanaga ruoktot, son oažžoi balvvalusas fast, ja su isid sudnji celkki: »Dal oažžok don mu manain sarnodet Jesus birra nuft ollo go datok.«

Basse callak birra.

(Lassi maññemus nummari.)

—: —

b) Judalažain lei nuft čienalas siskaldas dovddo sin basse čallagi ibmelvuoda algo harrai, atte si, nuftgo sin historja čallik muittalek, oudal datto gillat vaiko man slai givsid ja vela jabmemage, ouddalگو nubbaštutte čuoggastagage daina, okta laka sin gaskast gavdnui, mi hirbmoš suddolažžan dagai daggara, gutte nuft oasetabme lei, atte duosai nubbaštuttet sanege basse čallagin.

Damditi i oktage Judalaš læk duostam sin maññemus profet, Malakias, jabmen rajest lasetet mange slai historjalaš bitta basse čallagide.

c) Hærsamek Jesus Kristus muittala, atte boaris testamenta, nuftgo dat su aige Judalažain gavdnujuvui, lei Ibmel sadne. (Mark. 7, 13.) Son jugi čallak nuftgo Judalažak lavijekji juokket goima oassai — Moses, profetak ja salmak — (Luk. 24, 44). Ja vaiko son davja muittoti Judalažaid, atte si dabidæseknuim duššen dakke Ibmel sane, de son i oidnu goassege čelkkemen, atte si dam sæmma sane læk nubbaštuttam.

Boaris testamenta kanonalaš girjek adnujuvujek sikke Judalažain ja kristalažain danen go dak juo bæstamek beivin legje adnujuvum, ja migjidi læk dak arbben boattam alma nubbaštuskættai. Min aige gavdnujek 1200 arvvo gietta-čallaga vuoddo-gilli boaris testamentast ja oappa-olmak læk duodaštam, atte dak okti sopet burist.

Ođđa testamenta harrai berrep muittep:

a) Ođđa testamenta čalagak šadde hui arad juo viddeduvvum maielbmai, nuft atte jos dak goggoge livče nubbaštuvvum, de dat fargga livče mattam fuomašuvvut. Gas-karajest 2be jakke-čuodest lokkujuvujegje ænas oasse ođđa testamenta girjin kristalaš særvvegoddest, ja duodaštægjek læk dam aige rajest sikke kristalažai ja bakini særvvest, gæin čallagin oidnujuvuu, atte ollo gavdnujuvujegje kristalažak birra maielme.

b) Dak čallagak lokkujuvujegje kristalažain stuoremus gudnebaloin ja adnujuvujegje njuolgadusan oskoi ja ællimi, ja erinoamašet daina, gæk kristalaš særvvegodi vuostas aigin goččujuvujegje hægasek oafarušsat oskosek diti; dak gocce erinoamas angirvuodaui basse čallagi bagjel. Ovta gærde lei Asiast muttom olmai olgus addam ovta værre čallag apostal Paulus namast, si dam dallanaga aicce ja dietto dam birra viddeduvvui jottelet daide gukkemusad erit assi særvvegoddidege.

c) Ođđa testamenta čallagide læ davjeb go mange æra girjai maielmest čujutuvum. Stuora joavkkok, gæk čallimæsek bokte læk maielme čalmik bagjelasasek gesutam, læk juokke aiggai čujutam ođđa testamenta čallagide, ja mi oaidnep, atte dak čalabaikke, maid si sanest sadnai læk namatam sæmmalakkai čujek go ječčamek bibali siste. Nuft oidnujuvuu, i aivestassi dai boarrasemus kristalaš oapategji lutte, gæina muttomak oktanaga apostaliguim elo ja legje sin oapatusmanak; mutto maidai kristalašvuoda vuostaičuozžoi čallagin. Vela gavdnujuvujek doluš bakinlaš oappa-olmainge čallagak, maid siste muittaluvujek daggar dapatusak Jesus aigest, go maidai min ođđa testamenta muittala.

d) Nuftgo boaris litto aige vaššivuotta Judalažai ja Samaritanalažai gaskast væketi varjalet buoris testamenta nubbaštuvakættajen, nuft læ maidai ođđa litto aigest

vaššivuotta Judalažai ja kritalažai gaskast nuftgo maidai siera-særvvek vækketam erit caggat juokke slai nubbaštusa odđa testamentast. Jos oktage lifēe gæččalam maidege nubbaštuttet, de livēe ærak dam dallanaga aiccam.

Buok, maid mi dam ragjai loep coelkam, heivve buris duodaštussan Bibala kanonalaš girjidi, mutto apokryfalaš girjidi fal æi heivve. Dai birra i jakkujuvvu ærain go katolikkalažain, atte læk sisabossujuvvum Ibmelest, vaiko dak gal læk avkalažak ja buorek lokkat ællem njuolggadus-san. Judalažak oei adnam daid girjid bassen, ja min Hærra Jesus ja apostalak æi oinu goassege čujutame daide girjide.

Dak æi valddujuvvum basse girji lokko girkko-vanhemin dam 4 vuostas jakkečuodest; mutto damrajat oidnujek adnujuvumen særvegoddin. Mutto dalle juo čielgaset oapatuvvui dai girji harrai, atte dak buorek læk lokkat bæivalaš vagjulusa ja burid dapid oapatussan. Æi dak goassege adnum nannet mange audugasvuoda oapo. Lutheranalaš girkko goččo maidai lattoides daid girjid lokkat; dastgo dak læk buori ja avkalažak.

Baikkek vuojuk, statak duššaduvvujek, valddegoddek bosalduvvujek erit dego suovva, mutto Bibal bisso. Gost læk dal dok stuora, vises olmak, gæk rikaid vuodđodegje ja adde olmuide lagaid? Gost læk dal sin čallagak? Gost gavdnujek sin lagak? Dak læk javkam dego suoldne iđēdes bæive ouddast, dušše historja bladn namatuvvujek sin namak ja barggok; mutto Bibala i læk oktage nagadam duššen dakkat, vaiko læk maid gæččalam. Igo læk imaš? I oktage olmušlaš asatus læk vægjam vuolas næiddet dam, i oktage værre oappo læk vægjam nubbaštuttet dam.

Bibal læ coevccam odna dam bæivai gasko buok olmušlaš asatusai duššadumi siste nuft ollaset, atte i oktage sadne læk rievddam; vissasi Ibmelela suorbma læ dam

girje mielde læmas erinoamaš lakkai. Gæčča. 1 Pet. 1, 24, 25. Sannl. 21, 30.

(Lassi boatte nummarest.)

Getsemanest Golgatai.

Getsemane atestus.

(C. H. Spurgeon čallagin.)

— : : —

(Lassi ouddeb nummari.)

Læigo dat ballo higjadusast ja dam gillamušast, mi su læi vuorddemen, læigo dat ballo russinavlejjume ditti? Daidi son soaiggan, go son jurdaši jabmen ala? Daggargannetus læ heivemættom, dam sattep mi fargga čajetet. Juokke olmuš balla gal jabmemest, ja su olmušlaš luonddos mielde vissa maidai Jesus balai jabmemest. Mi sivdneduvvuimek algost jabmemættomvutti; jabmen, suddo balkka, læ damditi min luondo vuostai ja amas migjidi, ječčamek bajasdoalatusa dovdodo dakka, atte mi ječčamek gæččalek, nuft burist go sattep varjalek jabmemest; mutto min bæstamek lutte i mattam jabmen-ballo daggargibo buktet. Æp vel mige — argges sivdnadusak — balla nuft ollo jabmemest atte daggargatestus-si šaddap, atte varaid bivastuvvat; moft mati dat su ala daggargatestusa buktet?

Min bæstamek mi æppegudnejattet, jos mi jurdašep, atte son uceeb roakkad læi jabmen vuostai, go su mattajægjik oinuje læme. Mi læp ollo oskolažaid oaidnam illodame, go si læk dovdodam jabmen boddodo lakkaname, vaiko vel rubmaš gippo læge stuoris læmas. Loga martyr-historjai, ja don gavdnak ollo martyraid devddujuvvum vuoitto-iloin, go si ječčaidæček læk gavvem fastemusak sorbmejuvvut. »Illo Hærra siste« læ addam sigjidi daggargafamo, atta ballo ja okkanaddam i čalbme-raukalam bodoge læk mašotutam sin, ja si læk mannam dolla-ašoi ja bigjam sin oai-vesek stevlemuri vuoitto-lavllagin baksamidesek alde.

Æp mi satte jakket, atte Jesus fuoneb læi go su roakkademus mattajægje. Dat i matte læk vejolaš, atte son daggio balai, goggo si roakkadak legje. Dat roakkadvuoda vuoiŋa martyrai lutte læ Jesus ješ, gutte gillamušast ja olmaivuodast sin buokai bagjel manai. Ja maid cælkka čala:

»Dam ilo diti, mi læi su oudast gierdadažžan gillai son ruosa, go son bagjelge-

čai h'igjadusa.« [Ebr. 12, 2.] I oktage læk gillam jabmen bakčeaš nuftgo Hærra Jesus.

Im damge sate jakket, atte Bærgalak Getsemane gardes erinoamaš lakkai læi Jesusin soatat boattam. Vissa gal Bærgalake dobbe læi sevdnjudattemen daid gavkas balvaid, mutto i aivve damditi dat »sevdnjadvuoda boddo« boattam Jesus ala. Dastgo mi diettep, atte Hærramek algost juo, go son sardnedet ja oapatet alggi, faggadi duodalažat Bærgalagain, dallego son sust gæččäluvvui mæcest. Mutto oep gula mi su dobbe cælkemen: »Mu siello læ morrašes gidda jabmin ragjai.« Æpge mi oaidne, atte son dobbe »riemai moraštet ja saggarakken ballat.«, ige uccemus mærkkage oid num varra-bivastakki. Go engeli hærra ječäs vuoleđi čuožžot muođost muttoi »daina oaivvamušain, gæst læ fabmo aimost«, de son i ballam sust nuft ollo, atte son »garra čuorvvomin ouddan-gutti rokkosid«, ige son 3 garde luottadam muođoides ala rokkadadedin aččases. Dam boaris garbaš oaive cuvket i læm Kristussi lossad, dat mavsi sudnji »sarjaduvvum šušbme« dušše; mutto Getsemane atestus sarjadi su siello gidda jabmin ragjai.

(Lassi boatte nummarest.)

C. H. Spurgeon.

(Loappa.)

Maidai darogili læk ollo C. H. Spurgeon sardnin jorggaluvvum. Dam blade olgusadde læ jurdasam, jos Ibmel ællim ja dærvašvuoda adda, jorgguleđ »Nuorttanastai buok Spurgeon Jesus gillamuš hiftoŕja sarnik. Savvamest livčee, atte don, rakis lokke daid darkkelet logašik.

Garrem-jukkamuš ak.

Boaris aige jugišvuoda rangaštusak.

— : : —

Romalažak gildde buok olmai-olbmuid gæk nuorab 30 jage legje, navddašæmest vine. Nissonin læi gilddujuvvum juokke aģest. Jos oktage nisson gavdnujuvui ašalažžan garra-jukkamušai navddašæbmai, de læi su boadnjas loppe risset su vaiko jamas.

Kartagenalažak gildde ædnam-hærraid, magistrataid, soaltahid ja balvalejik maistemest mange slai garra-jukkamušaid. A-

tenalažak adne jugišvuoda jabmen snndon.

Loerianalažai gakast adnujuvui Zale nous rađem aige [660 oud. Kr.] hæga-ranggaštus juokkehažži, gutte garrem-oaivest mange slai bagjelduolbmam dagai.

Pittacus Mytilenast (651—596 oud. Kr) mærredi lagain, atte dat, gutte garrem-oaivest mange slai boasto dago dagai, galggai guovte gærdai losib rangaštusa oažžot, go dat gutte dam sæmma bagjelduolbman dagai čielgos oaivest. Aristoteles ja Plato goččeoiga dam laga visesvuoda oaivve-baikken.

Boaris romalažai duobmarin læi loppe erit bigjat valddobæive olbmaid jugišvuoda diti, ja maidai ožžo si aldsæsek oamastek sin høstaid.

Spartanalažak suorggategje manaidæsek jukkamest daggo bokte, atte si ovta gærde jagist jugategje slavaidæsek garremide, vai manak ožžo oaidet, man faste olmuš šadda go læ jukkam.

Jugišvuotta adnujuvui fasteben amat ja virgge-olbmai lutte go ærasin, damditi adne dak boaris Indianalažak lobalažžan oaivvamušaid goddet, jos dak jukkik legje. Karal dat stuoris (742—814 m. Kr.) asati dam laga, atte duobmarak ja sagförrak galgge borakættage orrot, go si rievte ašid galgge doaimatet.

(Sundhedsbl.)

Mi oaidnep dast maggar jurddagak ja dovddok dološ bakkenin læk loemaš jugišvuoda harrai. Vinejukkam læ dam aige vašutuvvum; mutto moft læ dal dam min kristalašvuoda aģest? Galles min gaskast fasten adnek jugišvuoda ja dast erit battarek? Soames, Ibmeli gito, gavdnujek, mutto æi ollo dai ektui, mak jukket.

Jugisvuoda gafhestus.

(Mittalus sævdnjadæmus Londonest.)

Mi duostap roakkadet cælkket, atte illa gavdno oktage, gutte dappenes læ dak-

lam bæivalažat ovta tura vazzet eāda London olmuš-sukkis gattaid, gutte i dœivva-ovta ja nubbe hæjus, goarranam olbmui, gæn son muitta ouddal læt oaidnam buoreb hamest, mutto gutte dal læ vuogjomen eiegŋalæbbo ja eiegŋalæbbo, ja gæn varnotesvuotta ja jorralam dilli læ vaimo bavcagattam, go son mædda læ mannam.

Lægo oktage, gutte ollo læ jorradam olbmui sœrvest, daihe gæn dakkamušak aigest nubbai læk buktam su okti-dæivvat marga slai olbmui guim, gutte i læk mat-tam muittet dam aige, go okta ja nubbe raiskagam ja livegām varnotes, olmai, gutte suoiboi mædda buoŋcevuoda ja vaivvaš surggadæmus hami siste, læi gœrde læmaš okta arvost adnujuvvum gavpe-olmai daihe kantor-olmai, — oanekažat cælkkenes okta olmai, gæst juoga slai sisa-bukte fidno læi ja gæst læi buorre boatte aige doaivvo?

Daidak donge, gutte dam bitta logak, muittet soabmas du oappasidak gaskast, gæk vugju eiegŋalet jugišvuoda fastevutti, šadde likkotæbmen ja dal skevœuk dalost daloi, ige oktage dieđe, maina si elek. Daggariid oaidep mi davja, ja dam dillai læk si juovddam aivestassi jugišvuoda diti, — dat garra harjetuvvum oaze hibmo dam mirkoi, mi sorbme olbmui rubmaš ja sielo, vuollases bigja buok, dat olbma galœoda nuft, atte akas gadnjalin ja manaides euvrvagin laibe manŋai son i fuola ane.

Muttomak daggar olbmui læk oastesvuoda ja vuostegieđa gævvam bokte boattam dam dillai, mi sin læ duššadæme. Eadnamlaš doaivvok, mak æi mannam nuft go si legje vuorddam, sin rakkasid jabmin, moraš, mi smavaset soppa, mutto i dadde cuvke vaimo, læ dolvvum olloid sist boasto gæinoi ala, ja si eajetek dam surggada, atte jugišvuoda bokte beividaesek oanidek.

Mutto stuoremus oasse daina likkotes jukkin læk ječaidæsek ævtodattolažak ja ravas ealmiguim suppen dam bodnetesvuoda njiloi, mast hui harvvak læk bajas-boattam.

Okta daggar olmai euvœžžoi gærdde su

jabmi akas sænga baldast, manak vællajegje eibi alde birra sænga, ja sin jaskis eierrom-jiedna sækkanam sin vigites rokkusi-guim fertti gadnalid bæeēt dam amas iskadægje ealmin. Harvvak ja hæjok legje dalo bierggasak, darkkeles gæeāstæbme duon ruoidnam gillajægje muođoide læi nokka duođastet, atte moraš, vailevuotta ja atestus læi vaimo dæddam marga rido jagest.

Okta ollis nieidda, gæn muođok maidat legje njuoskas gadnjalm, dorjudi dam jabmi oaive; dat læi su boaresæmus nieidda. Dam jabmi nisson dorranam muođok legje jorggaluvvum boadnja vuostai, ja su galbma, apites, doargestægje giettases læi son boadnas gieđa valddam; dak ealmek, maid jabmen fargga galgai dappat su mnođoi ala geēē, ja olmai doarggesti dai gæeāstagai vnoide. Su biktasak legje duolvas ja raiskagam, su muođok bottanam ja ruoksa-dak, su ealmik varsum ja hæjo. Son læi jukkam selskapest sidi vižžujuvvum morraš ja jabmin vistai.

Okta suovast eapudam hænga-lampa guolmai sænga bagjel ja sævdnjaden guđi boasomus eiegaid. Ija jaskadvuotta vuoina di gavpug bagjel, ja jabmin maššo vieso bagjel. Oaman bagjel hængai okta klokka, man ala duolle dalle buokak gæeāstægje; dastgo si arvedegje, atte æi galle dimmo šat læm oudal go okta siello læ vagjolam dam ilmest erit.

Duođalaš boddok læk dak eokkat ja vuorddet jabmema boatten ja diettet, atte dærvvašmuvam læ vægjemættom, eokkat ja lokkat daid lossis dimoid gukkis, gukkis ijai eāda, daggar ijaid dovddek dušše dak, gæk buoŋcam sængai baldast læk goŋcam.

Surggad læ marga have guldalet, go vaimo eiegŋalæmus eiegosvuodaŋ ravastuvujek, daggar eiegosvuodaŋ, mak ollo jagik læk læmaš beittujuvvum. Mutto dal go vuoigŋa læ guođdemen rnbmaša fertte-jik buok eiegos aššek almostuvvat ja muittalusak dasto bottek nuoskis dagoi ja grova bagjelduolbmami birra, nuft issurasad,

atte vuovtak oaivest goasse čuožžilet.

Mutto i mikkege daggar dovdastusaid gullum dam jabmen sägast, man birra manak čibidäsek alde vällaje. Sin jaskis čuokkem ja čierrom-jiedna gullui dam akes kammara jaskavuodäst. Manasassi vuometuvve ödne gieđak, ja son bajedi vel ovta gærde čalmides manai ače ala ja gæčali juoida cælkket, mutto i nagadam šat; su oaivve sojai guotta ala, su baksamak devkodegje, ja su lossis vuoinanas æmbo i gullum. Manak algge sardnudet suina, vuost hui hilliid dasto aladæbbu, ja manasassi čorvvu si ala riejañ; mutto mamma i gullam šat, — son læi jabmam!

Dat jukkis olmai čokkani stuolo ala sänga guri ja doalai gieđaides dam bakka gallo alde; son manaides ala gæčadi ja juokke ganjal čalbme oroi dego rættemen su, su oaivve varkai, su juolggek illa datto guoddet su, gost dal ustabak jeddetusa saine buktet læska- olbmai? Äi gostege; jukkam-skipparak læk usteblašak nuft gukka go rutta-bursast gavdnu mikkegi, mutto go bursast vilogoatta, de ustebvuottage nokka.

Okta aige læi læmaš damge olbma riebst go ustabak čoagganegje su birra ja jeddegegje su morraš boddoi siste. Gost legje si dal? Ustebak, sogalažak ja vela dak bæivalaš dovdosakge legje sust ferttem gaidat damrajest go son jukkagođi.

Äivve su akka læi sust duolam gidda buore ja baha dili siste, buocalvasvuoda ja vaivvasvuoda čäda; mutto manlakkai læi son balkašam su? Son læi suibbom vine-raigest su jabmen sänga balddi.

Son vulggi jottelet viesost olgus ja viega manai gattai čäda. Oamedovdo vaivve, ballo ja hæpad algge dal doarredet su.

Dam skoaddo-dilest [son læi namalassii šaddam dego daggar, gutte skoado siste dajasta] manai son dam scemma jukkam vistai, gost son gieskad læi vižžujuvvum. Glase glase manist čuovui. Varrä bagjani oaivai, ja vuoinasi siste šadai moivve. Jabman! Juokkhas fertte jabmet, nuft maidai

mu akka! Son læi vissa ila buorre sudnñji; fuolkek goit legje davja dam sudnñji cælkkam. Garroduvvum lekusek si! Jos si æi livče goddam su sidi čierrot jamas? Na buorre dat læ, son læ jabman, daida son læt vel likkelašge dal. Buorre læ, atte son jami. Ovta glase vel — ja fasten ovta! Hurra! Dat ællim, o man dat læ havskai, nuft gukka go dat bisti, ja son datoi dam navdašet öllaset.

Aigge manai; dat š mana, mak sust legje, sadde öllisen. Äče læi dat samma jukke ain — mutto vaivvasæbbu ja æmbo faste oaidnet. Bardnek legje aiga juo guodam su ja mannam geinosek; meidda dušš læi baccam sidi; mutto son barggai garrašet, ja stuora baste dam uecanest, maid son tini fertti äče ožžot vinai. Ja ječas son boaris lagis mielde gævati ja eli juogisvuoda fastes ælima.

(Lassi boatte nummarast).

Væhas mastge.

Ruoša kæisar ja suoma æna.

Suobelazažak lök öllo jagid barggam garrašet ja vaibamættemet varjalet daid vuoggadvuodaid, mak legje sigjidi mærrduvvum ja adde sigjidi muttom muddui frijavuoda. Dat sin barggo læi čäda aige læmaš doavvokættes ja æmbo, ja æmbo šadai dam bæivve bæivest. Saiggast ja gierddavažat læk suobelazažak hæittkætta buok lobalaš gaskaomiguim gæččalam varjalet sin nasjonalašvuoda ja gattet daid bacatusaid ječčäsek radđenvuodäst mak sigjidi legje suvvujuvvum. Mutto dal ožžok si heittet, dal i læt šat man ala bargget; dastgo Ruošædnam »rafhe kæisar», nufgo son dam manib aigai læ goččudivvum, darogie! avisain, læ su ječas famo-ölli vuodästest buok vanhurskisvuoda vuostai mærrdam, atte Suomæna öllaset juokke dailhos galgga Ruošædnam raddejume vuollai gui-

lat. Læ gal Suobma juo dam jage 1809 rajest gullam Ruoša vuollai, mutto suobmelažain læ læmaš dam ragjai loppe ječčasek ædnami lagaid asatet, ja mælgad muddui læk si arvadásasek mielde buok ašid stivrem; mutto dal læ kœisar rampastalli fabmo-saniguim erit-valddam suobmelažain dam friavuoda. Dam ragjest galgga nabbo dalle dat ruošalas jašradđejægje addet suobmelažaide lagaid ja sin olaset ruoššan dakkat.

Maggar mielain suobmeiažak dasa læk arvvedep mi, go gullap, atte Avisu čallik Suoma oaiivvegavpugest æi dattom avisaide bigjat dam diettevassi-addujume, mi Ruoša kœisarest bodi, ja prantejægjek æi dattom prantet, mutto manne geinosek. Nuftgo jurdašatte læ, moraštek buok suobmelažak, go damlakkai vanhurskesmættomek singuim mænnođi Ruoša kœisar.

Juokke olmus, gutte friavuoda ja vanhurskesvuoda rakista, vaimostes fertte njuorraname dovdat min granna ædnam oasetevuoda diti. Dat lekus maidai suoma vielljaide jeđdetussan sin stuora morraša siste, atte birra Europa gavdnujek liegga savaldagak sigjidi; mutto Ruosa kœisar, gutte obba maielme hasti sođid hæittet, i silkki bane dakkar mænnođusast.

Lagjo læ stuoris, mutto barggek harvvak. Math. 9, 37.

Gasko Afrika gavdnujek 60 miljona arvvo olbmuk, gæina i læk oktage missionæra. Muittaluvvu atte maidai Kinast læk okta miljon gavpuga, maina Kristus evangelium goassege i læk sardneduvvum.

Muttom baikest Indias asek 24 miljona olbmuk, ja daina læk 6 missionæra dušše. Afrikast gavdnujek 391 nuokčam-gielak ja Bibal læ jorggaluvvum dušše 70ai daina gielain. Japanest læk 185 gærde nuft ollo bakinlaš tempelak go dobbe læk evangelium sarnedægjek.

Duodaid lagjo læ stuoris.

Maid amerikanalaš nissonak dakkek.

Amerikanalaš nissoni olgo-ædam misson-særvve asatuvvui Bostones dam jage 1869, dalle legje si dušše 8, mutto dal læ sin lokko 152,000. Maggar vœkka! Dam mannemus jage čogge si 313,937 dollar.

Si bajas-dolle missjona bargost 975 missjonæraid. Sist læk maidai 11 oarbesmanai sida ja 14 hospitala (bucci viesuk). Dak læk nissonak, gæk æi joavddelassan čuožžo maielbme čilljost.

Nælgæ-hætte Ruoša-ædnamest.

Muttom jotte læ oudal juovllaid čađa jottam dai hættegillægjei baikkik Ruoš-ædnamest ja læ dal dam birra væhaš čallam. Son muittala: Skolain oidnem manaid nuft hœjok bivtastuvvum, atte illa likke læi čikkujuvvum. Dallo-buiggi vistin oidnem mon vela verrep oaino, nanak legje aibbas alas baikotagaid, æige sattam damditi skolaide boattet. I orrom læme moftoge vejolaš, atte si ječčasek vœke bokte matte bagjel dalve birgget. Ænas oasest i læm laibbe bittage dalost, si ferttejægje ællit dušše potetosiguim. Laibe manjai čurvvujuvvui daina baikkim.

Buorredatolašvuoda addaldagak læk daina baikkim gilddujuvvum, jos erinoamaš lobalašvuotta i fidnejuvvu poletian.

„Nuorttanaste“

olgosboatta ovta gærde juokke manost ja maksa kr. 1,00 — krona — jagest. Bladde dingojuvvu Tanast Erik Tapio lutte Skipagurast ja Samuel Samuelsen lutte Rat tovuonast. Buolmates Erik Andersen lutte ja Karasjogast Josef Isaksen lutte Fielvuonast Altast Nils Olsen lutte. Maidai matta bladde dingojuvvut oglosaddest. Nam læ G. F. Lund Bodø.

»Nuorttanaste«

olgosadde adressa læ maidai Aprilmanost Hammerfest.

Redigeret, trykt og udgivet af G. F. Lund. Bodø.